A

CCE RF/RR/ PF/PR

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU – 560 003

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2025 EXAMINATION - 1

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 28-E **Code No. : 28-E**

ವಿಷಯ : ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ — ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

Subject : HINDUSTANI MUSIC — THEORY

(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ / English Medium)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ)

(Regular Fresh / Regular Repeater / Private Fresh / Private Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 02. 04. 2025] **[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 40**

Date : 02. 04. 2025] **[Max. Marks : 40**

Qn. Nos.	Value Points	Total
I.	**Multiple Choice : 8 × 1 = 8**	
1.	Hindustani music is called as 'Uttaraadi Sangeeta' because this music system is developed in (A) Karnataka only (B) North India (C) All over India (D) South India ***Ans. :*** (B) North India	1

Qn. Nos.	Value Points	Total
2.	In Hindustani music 'Vadi Swara' means it is a raag's (A) Varjya swara (B) Pradhana swara (C) Anuvadi swara (D) Samvadi swara ***Ans. :*** (B) Pradhana swara	1
3.	Durga raag is called Oudav-Oudav jaati raag. Because the numbers of swaras in Arohana and Avarohana are (A) 5 - 5 (B) 5 - 6 (C) 5 - 7 (D) 4 - 5 ***Ans. :*** (A) 5 - 5	1
4.	Tabla is called as 'Avanaddha' (percussion) Instrument because it is a (A) Western Instrument (B) Karnataka Music Instrument (C) Skin Instrument (D) Wind Instrument ***Ans. :*** (C) Skin Instrument	1
5.	Another name for 'Husi' in Hindustani taal is (A) Taali (B) Sam (C) Pettu (D) Khali ***Ans. :*** (D) Khali	1
6.	The small composition which moves in Drut gati after elaboration of raag is (A) Dhrupad (B) Swarageeta (C) Chhota khayal (D) Taraana ***Ans.*** (C) Chhota khayal	1

Qn. Nos.	Value Points	Total
7.	The birth place of Pandit Panchakshari Gawayi is (A) Kadashettihalli (B) Gadag (C) Kaginele (D) Kurandawada ***Ans. :*** (A) Kadashettihalli	1
8.	When Shuddha swara comes down from its particular place it becomes (A) Taara swara (B) Teevra swara (C) Komal swara (D) Shuddha swara ***Ans. :*** (C) Komal swara	1
II.	**Answer the following questions in a sentence each :** **8 × 1 = 8**	
9.	Why do we use a small dot on swaras in Swaralipi system ? ***Ans. :*** We put small dot on swaras to recognise them as Taara swara.	1
10.	Write any two differences between the taals Dadra and Keharwa. ***Ans. :*** There are 8 Matras in Taal Keharwa. There are 6 Matras in Taal Dadra.	1
11.	Bhairav raag is called a Uttaranga pradhana raag. Why ? ***Ans. :*** Because, raag Bhairav's Vadi swara Komal Dhaivat is in Uttaranga.	1
12.	Which Art is called audio based education ? ***Ans. :*** Music Art is called audio based education.	1
13.	Name any two instruments which we use in both Hindustani music and Karnataka music. ***Ans. :*** Violin, Taanpura, Flute.	1

Qn. Nos.	Value Points	Total
14.	Define the meaning of Khayal. ***Ans. :*** The meaning of Khayal is thinking and imagination.	1
15.	Write one difference between Teevra swara and Komal swara. ***Ans. :*** ★ When Shuddha swara comes up from its Perticular place, it is called Teevra Swara. When Shuddha swara comes down from its perticular place it is called Komala swara. ★ We put a small verticle line on swara to recognise teevra swara. We put a small Horizontal line under the swara to recognise Komala swara.	1
16.	Write any one difference between Arohana and Avarohana of raag Brundavani sarang. ***Ans. :*** In raag Brundavani sarang we use Shuddha Nishada swara in Aroha and Komala Nishad swara in Avaroha.	1
III.	**Answer the following questions in *two* to *three* sentences each : 7 × 2 = 14**	
17.	Write the reason for Pandit Vishnu Digambar Paluskar to become blind. ***Ans. :*** Pandit Vishnu Digambar Paluskar become blind due to the blasting of crackers during Diwali celebration.	2
18.	Write two similarities between Raag Bhoop and Raag Durga. ***Ans. :*** Durga and Bhoop Raagas both are Oudav-Oudav Jati. All swaras are Shudha in raag Durga and Bhoop.	2

<table>
<tr><th>Qn. Nos.</th><th>Value Points</th><th>Total</th></tr>
<tr><td>19.</td><td>Classify the following raagas into Oudav-Oudav and Oudav-Sampurna raagas :

Bibas, Malkauns, Patdeep, Bageshri.

Ans. :
<table>
<tr><th>Oudav-Oudav</th><th>Audav-Sampurna</th></tr>
<tr><td>Bibas
Malkouns</td><td>Patadeep
Bageshri</td></tr>
</table>
</td><td>2</td></tr>
<tr><td>20.</td><td>Write the Arohana and Avarohana swaras of raag Bhairavi.

Ans. :
<table>
<tr><td>Arohana :</td><td>Sa</td><td><u>Re</u></td><td><u>Ga</u></td><td>Ma</td><td>Pa</td><td><u>Dha</u></td><td><u>Ni</u></td><td>Ṡa</td></tr>
<tr><td>Avarohana :</td><td>Ṡa</td><td><u>Ni</u></td><td><u>Dha</u></td><td>Pa</td><td>Ma</td><td><u>Ga</u></td><td><u>Re</u></td><td>Sa</td></tr>
</table>
</td><td>2</td></tr>
<tr><td>21.</td><td>Write the characteristics of Chhota Khayal.

Ans. :

★ Chhota Khayal compositions are in Teentaal, Jhaptaal, in Drut and Madhya layas.

★ In Chhota Khayal there are two parts. They are Sthayi and Antara.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>22.</td><td>Jhaptaal is different from Chowtaal. How ?

Ans. :

Jhaptaal is used in Chhota Khayal, Swarageeta and light music. Chowtaal is used in only Dhrupad.</td><td>2</td></tr>
</table>

Qn. Nos.	Value Points	Total
23.	Write any two differences between Karnataka music and Hindustani music.	

Ans. :

Hindustani music	*Carnatic music*
✶ In this system there are 12 swaras.	✶ In this system there are 16 swaras.
✶ Dhrupad, Teentaal, Dadra are used here.	✶ Atataal, Aditaal, Triputa taals are used here.
✶ In Raaga classification Raaga-Ragini system is there.	✶ In Raaga classification Janaka-Janya system is there.
✶ The compositions like Thumari, Bhajan are there in this system.	✶ The compositions like Geeta, Jatiswara are there in this system.

Total: 2

IV.	**Answer the following questions in brief :**	
24.	Write the Swarageeta of raag Khamaj with Swaralipi system.	

Ans. :

Sthayi

×	0	2	0	3	4
Sa Ga	Ma Pa	Ni Dha	Pa Dha	Ga Ma	Ga –
Ma Ga	Re Sa	Ni Dha	Sa –	Ga Ma	Ga –

Antara

×	0	2	0	3	4
Ga Ma	Pa Ni	Dha Ni	Ṡa –	Ni Dha	Ṡa Ṡa
Sa Ni	Dha Pa	Ma Ga	Re Sa	Ni Dha	Sa –

Total: **4**

Qn. Nos.	Value Points	Total
25.	Explain the contributions of Purandaradasaru to Karnataka music. ***Ans. :*** Purandaradasa's contribution to Karnataka music is immeasurable. Shri Purandaradasa is respected as 'Karnataka Sangeeta Pitamaha' in world of Karnataka music. He laid the foundation for the systematic study of Karnataka music. Elementary lesson in Maayamalava gowla and Adi taala were introduced in Karnataka music by him. He composed Keertanas, Padhas, Uga Bhogas, Sooladi and others. His compositions were composed in Kannada and few in Sanskit.	**6**

A

CCE RF/RR/ PF/PR

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,

MALLESHWARAM, BENGALURU – 560 003

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2025 EXAMINATION - 1

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 28-K | **CODE NO. : 28-K**

ವಿಷಯ : ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ – ಶಾಸ್ತ್ರವಿಭಾಗ

Subject : HINDUSTANI MUSIC – THEORY

(ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ / Kannada Medium)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ)

(Regular Fresh / Regular Repeater / Private Fresh / Private Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 02. 04. 2025] **[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 40**

Date : 02. 04. 2025] **[Max. Marks : 40**

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
I.	**ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ (ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗಿನ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ) : 8 × 1 = 8**	
1.	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು 'ಉತ್ತರಾದಿ ಸಂಗೀತ'ವೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರವು (A) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ (B) ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ (C) ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ (D) ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ ***ಉತ್ತರ :*** (B) ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ	1

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
2.	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ 'ವಾದಿಸ್ವರ' ಎಂದರೆ, ಅದು ರಾಗದ (A) ವರ್ಜ್ಯ ಸ್ವರ (B) ಪ್ರಧಾನ ಸ್ವರ (C) ಅನುವಾದಿ ಸ್ವರ (D) ಸಂವಾದಿ ಸ್ವರ ***ಉತ್ತರ :*** (B) ಪ್ರಧಾನ ಸ್ವರ	1
3.	ದುರ್ಗಾ ರಾಗವನ್ನು ಔಡವ-ಔಡವ ಜಾತಿಯ ರಾಗವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಗದ ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (A) 5-5 (B) 5-6 (C) 5-7 (D) 4-5 ***ಉತ್ತರ :*** (A) 5-5	1
4.	ತಬಲವನ್ನು ಅವನದ್ಧ ವಾದ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ತಬಲವು (A) ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯವಾಗಿದೆ (B) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯವಾಗಿದೆ (C) ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯವಾಗಿದೆ (D) ಸುಷಿರ ವಾದ್ಯವಾಗಿದೆ ***ಉತ್ತರ :*** (C) ತಬಲವು ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯವಾಗಿದೆ	1
5.	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ತಾಳದಲ್ಲಿ 'ಹುಸಿ' ಗೆ ಇರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು (A) ತಾಲಿ (B) ಸಮ್ (C) ಪೆಟ್ಟು (D) ಖಾಲಿ ***ಉತ್ತರ :*** (D) ಖಾಲಿ	1
6.	ರಾಗವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡ ನಂತರ ಧೃತ್‌ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ಕಿರುರಚನೆಯೇ (A) ಧೃಪದ್ (B) ಸ್ವರಗೀತೆ (C) ಛೋಟಾ ಖಯಾಲ್ (D) ತರಾನ ***ಉತ್ತರ :*** (C) ಛೋಟಾ ಖಯಾಲ್	1
7.	ಪಂಡಿತ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಜನಿಸಿದ ಸ್ಥಳ (A) ಕಾಡಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ (B) ಗದಗ (C) ಕಾಗಿನೆಲೆ (D) ಕುರಂದವಾಡ ***ಉತ್ತರ :*** (A) ಕಾಡಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ	1

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
8.	ಶುದ್ಧ ಸ್ವರವು ತನ್ನ ನಿಯತ ಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದಾಗ, (A) ತಾರ ಸ್ವರ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (B) ತೀವ್ರ ಸ್ವರವಾಗುತ್ತದೆ (C) ಕೋಮಲ ಸ್ವರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ (D) ಶುದ್ಧ ಸ್ವರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ***ಉತ್ತರ :*** (C) ಕೋಮಲ ಸ್ವರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ	1
II.	**ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು : 8 × 1 = 8**	
9.	ಸ್ವರಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳ ಮೇಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ಇಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ***ಉತ್ತರ :*** ಸ್ವರವನ್ನು ತಾರಸಪ್ತಕದ ಸ್ವರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಸ್ವರಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಚುಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗುವುದು.	1
10.	ದಾದರಾ ಹಾಗೂ ಕೆಹರವಾ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ***ಉತ್ತರ :*** ದಾದರಾ ತಾಳದಲ್ಲಿ 06 ಮಾತ್ರೆಗಳಿವೆ ಕೆಹರವಾ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 08 ಮಾತ್ರೆಗಳಿವೆ.	1
11.	ಭೈರವ ರಾಗವನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಗ ಪ್ರಧಾನ ರಾಗವೆಂದು ಕರೆಯುವರು ಏಕೆ ? ***ಉತ್ತರ :*** ಭೈರವ ರಾಗದ ವಾದಿ ಸ್ವರ ಕೋಮಲ ಧೈವತವು ಉತ್ತರಾಂಗ ಸ್ವರವಾಗಿದೆ.	1
12.	ಶ್ರವಣ ಸಾಧಕ ವಿದ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕಲೆ ಯಾವುದು ? ***ಉತ್ತರ :*** ಶ್ರವಣ ಸಾಧಕ ವಿದ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕಲೆ ಸಂಗೀತ.	1
13.	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಾದ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. ***ಉತ್ತರ :*** ತಾನಪೂರ, ಪಿಟೀಲು, ಕೊಳಲು.	1

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
14.	ಖಯಾಲ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. **ಉತ್ತರ :** ಖಯಾಲ ಎಂಬ ಪದವು ಯೋಚಿಸು, ಚಿಂತಿಸು, ಕಲ್ಪಿಸು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.	1
15.	ತೀವ್ರ ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಕೋಮಲ ಸ್ವರಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **ಉತ್ತರ :** * ತೀವ್ರ ಸ್ವರದ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಲಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಮಲ ಸ್ವರದ ಕೆಳಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಅಡ್ಡ ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. * ಶುದ್ಧ ಶ್ವರವು ತನ್ನ ನಿಯಮಿತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದಾಗ ತೀವ್ರ ಸ್ವರವಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದಾಗ ಕೋಮಲ ಸ್ವರವಾಗುತ್ತವೆ. (ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು)	1
16.	ಬೃಂದಾವನಿ ಸಾರಂಗ ರಾಗದ ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **ಉತ್ತರ :** ಬೃಂದಾವನಿ ಸಾರಂಗ ರಾಗದ ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ನಿಷಾದ ಪ್ರಯೋಗವಾದರೆ, ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿ ಕೋಮಲ ನಿಷಾದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.	1
III.	**ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು : 7 × 2 = 14**	
17.	ಪಂಡಿತ ವಿಷ್ಣುದಿಗಂಬರ ಪಲುಸ್ಕರ್‌ರವರು ದೃಷ್ಟಿಹೀನರಾಗಲು ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. **ಉತ್ತರ :** ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಫಲುಸ್ಕರ್‌ರವರು ಪಟಾಕಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಅವರ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳು ದೃಷ್ಟಿಹೀನವಾದವು.	2

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
18.	ದುರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಭೂಪ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಾಮ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ***ಉತ್ತರ :*** ದುರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಭೂಪ ರಾಗಗಳೆರಡೂ ಔಡವ-ಔಡವ ಜಾತಿಯ ರಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ದುರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಭೂಪ ರಾಗಗಳೆರಡೂ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವರಗಳು ಶುದ್ಧ ಸ್ವರಗಳಾಗಿವೆ.	2
19.	ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಾಗಗಳನ್ನು ಔಡವ-ಔಡವ ಮತ್ತು ಔಡವ-ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : ದುರ್ಗಾ, ದೇಸ್, ಪಟ್‌ದೀಪ್, ಬಾಗೇಶ್ರೀ. ***ಉತ್ತರ :***	

ಔಡವ-ಔಡವ ರಾಗ	***ಔಡವ-ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗ***
ಬಿಬಾಸ	ಪಟದೀಪ
ಮಾಲ್‌ಕೌನ್ಸ್	ಬಾಗೇಶ್ರೀ

2

20.	ಭೈರವಿ ರಾಗದ ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ***ಉತ್ತರ :*** ಆರೋಹಣ : ಸ ರೆ ಗ ಮ ಪ ಧ ನಿ ಸೆ ಅವರೋಹಣ : ಸೆ ನಿ ಧ ಪ ಮ ಗ ರೆ ಸ	2
21.	ಛೋಟಾ ಖಯಾಲ್‌ನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. ***ಉತ್ತರ :*** * ಛೋಟಾ ಖಯಾಲ ರಚನೆಯು ದೃತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಲಯ ತೀನತಾಲ, ಏಕತಾಲ, ಝುಪತಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. * ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಂತರಾ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ.	2

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
22.	ಝುಪ್ತಾಲವು ಚೌತಾಲಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ?	
	ಉತ್ತರ :	
	ಝುಪ್ತಾಲವನ್ನು ಛೋಟಾಖಯಾಲ್, ಸ್ವರಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಗೀತಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲಘು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚೌತಾಲವು ಕೇವಲ ದ್ರುಪದ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	2
23.	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.	
	ಉತ್ತರ :	

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ	***ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ***
* ಒಂದು ಸಪ್ತಕದಲ್ಲಿ 12 ಸ್ವರಗಳ ಬಳಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.	* ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ 16 ಸ್ವರಗಳ ಬಳಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.
* ಝುಪ್ತಾಲ, ತೀನ್‌ತಾಲ ದಾದರಾ ತಾಲಗಳ ಬಳಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.	* ಅಟತಾಳ, ಆದಿತಾಳ ತಿಶ್ರಜಾತಿ ತ್ರಿಪುಟ ತಾಳಗಳ ಬಳಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.
* ರಾಗ ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗ-ರಾಗಿಣಿ ಮತ್ತು ಥಾಟ್ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	* ರಾಗ ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನಕ ಮತ್ತು ಜನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
* ಧ್ರುಪದ್ ಧಮಾರ್, ತರಾನಾ, ಖ್ಯಾಲ್, ಠುಮ್ರಿ, ಭಜನ್ ರಚನೆಗಳ ಬಂದೀಷ್ ಇರುತ್ತದೆ.	* ಗೀತೆ, ಜತಿಸ್ವರ, ಸ್ವರಜತೆ, ಕೀರ್ತನೆ, ಪದ ಮುಂತಾದ ಸಂಗೀತ ರಚನೆಗಳಿವೆ.

(ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು) — 2

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು

IV. **ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು :**

24. ಖಮಾಜ್ ರಾಗದ ಸ್ವರಗೀತೆಯನ್ನು ಸ್ವರಲಿಪಿ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಲಿಪಿಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ :

ಸ್ಥಾಯಿ :

×	0	2	0	3	4
ಸ ಗ	ಮ ಪ	ನಿ̲ ಧ	ಪ ಧ	ಗ ಮ	ಗ –
ಮ ಗ	ರಿಸ	ನಿ̲̣ ಧ̣	ಸ –	ಗ ಮ	ಗ –

ಅಂತರಾ :

×	0	2	0	3	4
ಗ ಮ	ಪ ನಿ̲	ಧ ನಿ	ಸ̇ –	ನಿ̲ ಧ	ಸ̇ ಸ̇
ಸ̇ ನಿ̲	ಧ ಪ	ಮ ಗ	ರಿ ಸ	ನಿ̲̣ ಧ̣	ಸ –

4

25. ಪುರಂದರದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ :

* ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸ್ಥಾನ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
* ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಅಭ್ಯಾಸಗಾನವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವರು.
* ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	✳ ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರ, ರಾಗಗಳ ಹೆಸರು, ಮೂರ್ಛನೆ ಜಾತಿ, ಪ್ರಬಂಧಗೀತೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ✳ ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ಹಲವಾರು ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಣು, ವೀಣೆ, ಮೃದಂಗ, ಶಂಖ, ಭೇರಿ, ದುಂದುಭಿ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ✳ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಬೂರಿ ಮತ್ತು ಚಿಟಿಕೆ ಅವರು ಶೃತಿ ಮತ್ತು ತಾಳಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ✳ ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.	6